

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izveniš nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2. Din, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Brezuspešna sabotaža „eksodašev“

Zanimiva seja ljubljanskega občinskega sveta - Zgradba pravoslavne cerkve - Regulacija Ljubljane - Nova carinarnica - Nakup elektrarne v Mostah - G. Hribar in tovariši proti kopališču na Savi - Odgovori župana na razna vprašanja

Na včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta je bilo sprejetih več važnih sklepov. Delo so skušali zopet zavlačevati znani »eksodaši« z inž. Sernecom in inž. Hribarjem na čelu, ki pa tudi tokrat niso uspeli. Takoj po predsedstvenih poročilih župana dr. Puca, ki se je v toplih besedah spominjal zaslug pokojnega vojvode Stepe Stepanoviča, je podžupan inž. Sernec v imenu onih par obč. svetnikov, ki so skušali onemogočiti zadnji sprejetje proračuna mestne občine, prečital izjavo, da se udeležujejo seje samo zato, ker vlada še ni zavzela stališča k sprejetemu proračunu in ker je na dnevnem redu zapisnik proračunske seje. Župan dr. Puc je odgovoril, da te izjave ne sprejema na znanje, ker ni bil v proračunski razpravi od omenjenih občinskih svetnikov postavljen noben izprijemljivi predlog niti podano kakšno odločeno mnenje.

Sabotažni poskusi »eksodašev«

Nato sta obširno govorila k zapisniku zadnje seje dr. Ravnihar in inž. Hribar. Nekateri pripombe dr. Ravnihara je župan vzel na znanje z izjavo, da en sam steno-graf pač ne more beležiti vseh govorov dobesedno, občinski svetnikom pa je dana možnost pred sejo korigirati v zapisniku svoje govore na prejšnji seji. Ko je obč. svetnik inž. Hribar kritikal izjavo župana dr. Puca, da ne more sprejeti na znanje izjave »eksodašev«, ki jo je podal podžupan inž. Sernec, je župan odvrnil, da pač ne more vzeti na znanje sabotažnih aktov, ker je dolžnost občinskih svetnikov, da sodelujejo na sejah. Ob koncu razprave o zapisniku je obč. svetnik dr. Jerič zahteval, naj se prečita vse zapisnik zadnje proračunske seje, ki obsega okoli 400 strani. Župan dr. Puc je to zahtevo odklonil, ker je občinski svet sklenil že na svoji prvi seji, da se zapisniki ne čitajo, temveč odobro, ako ni ugovora proti njim. Ker je dr. Jerič vztrajal na svojem predlogu, je župan odredil glasovanje, pri čemer je bil predlog dr. Jeriča z ogromno večino odklonjen. Končno se je prešlo na dnevni red.

Finančne in gradbene zadeve

V imenu finančnega odseka je poročeval obč. sv. Tavčar poročal o raznih prošnjah glede na odpis zemljiške prirastkarine, ki so bile večinoma odklonjene. Sklenjeno je bilo, da se izposluje izprememba pravilnika o občinskih taksah v toliko, da bo znala mrliška oglednina 10 Din in mrliška popisnina 10 Din. Rešilo se je razne pritožbe proti odmeri naklade na alkoholne pijače in pasjim taksam. Podrobno je o tem poročalo že današnje »Jutro«.

Iz poročila gradbenega odseka, ki ga je podal inž. Ditrih, je omeniti odobritev regulacijskega načrta svetokriškega okraja, ki ga je izdelal prof. arh. Plečnik in ki ga je objavil nedavno že »Slov. Narod«. Sprejet je bil nadalje predlog, da se za zgradbo pravoslavne cerkve odstopi svet v Trubarjevem parku v dolžini 50 do 60 m. Trubarjev spomenik bo ostal nedotaknjen, prav tako 180 kv. m. parka. Ime dosedanje »Ulice 20. septembra« se opusti in se bo »Šolske drevo« prekrstil v »Nabrežje 20. septembra«. Obširno se je razpravljalo o regulaciji Ljubljane ter je bilo sklenjeno, da se sestavi čim prej gradbeno vodstvo, ki naj izdela proračun in načrte za nadaljnja dela. Postala pa se bo tudi v Beograd deputacija, da izposluje od ministrstva javnih del redni prispevek za regulacijska dela v Ljubljani. Nadalje je bil sprejet sklep, s katerim se odobrava sporazum s carinsko in železniško upravo o zgraditvi nove carinarnice v Ljubljani.

Za personalno - pravni odtok je poročal obč. sv. Urbančič o raznih prošnjah za sprejem v domovinsko zvezo. V glavni odbor za obdelovanje barja sta bila izvoljena obč. svetnika prof. Jarc in Jos. Lovša.

Nakup elektrarne v Mostah

Na predlog upravnega odbora mestne elektrarne, za katerega je poročal obč. sv. Orehek, je bila odobrena pogodba z občino Moste, po kateri odkupi mestna občina njeno elektrarno in prevzame dobavo električnega toka v Moste.

Podžupan dr. Sernec noče sodelovati v odsekih

Ker je podžupan inž. Sernec odložil vse funkcije v odsekih obč. sveta, so bili na njegovo mesto izvoljeni v upravni odbor mestne elektrarne dr. Lukan, v gradbeni odtok prof. Jarc in v upravni odbor mestne klavnice dr. Rožič.

Več samostojnih predlogov je župan odkazal pristojnim odsekom.

Proti kopališču na Savi

Zelo obširna razprava je bila o nujnem predlogu obč. sv. Hribarja, naj se opuste

vsa pripravljala dela za zgraditev kopališča na Savi, pač pa poveri gradbeni urad, da izdela do 1. septembra t. l. načrte za zgraditev dveh novih letnih kopališč v Grubarjevem kanalu in v Ljubljani. Njegov predlog so podpisali tudi obč. svetniki dr. Gosar, dr. Ravnihar, dr. Jerič, Jeglič, inž. Sernec in Krvina. Svoj predlog je obč. sv. Hribar utemeljeval tudi s socialnega stališča, češ, da bi bil poset kopališča na Savi za ubožne sloje predrag. V svojem dolgem govoru, ki ga je večinoma čital, je zavračal tudi očitke prof. Jarca, izrečen na zadnji seji, da je zgradil kot nekdanji župan prav čudno kopališče v Kolodvorski ulici. Govornik je poudarjal, da je bilo to kopališče zgrajeno po zgledu najmodernejšega kopališča v Lipskem, kar je seveda izvalo salvo smeha. Nato je navajal kot dokaz uместnosti zgraditve tega kopališča celo vrsto števil, iz katerih naj bi bilo razvidno, koliko je to kopališče donosalo pred vojno dohodkov.

Čuli so se klici: To ne spada sem.

Obč. sv. Hribar: Če vam ni všeč, pa pojdite ven.

Klici: O, tako neumni pa nismo.

Svoja izjava je končal obč. sv. Hribar s pripombo, da se njegovemu kritiku prof. Jarca zde navedene številke brzne premajhne, ker je pač navajen na bolj visoke pri nakupu mestnih avtobusov. (Protesti.)

Župan dr. Puc: Govorite stvarno.

Obč. sv. Tavčar: Vi samo sabotirate delo mestne uprave.

Obč. sv. Tavčar: Zakaj se razburjate?

Obč. sv. Tavčar: Zato, ker nimamo časa za prazne marnje.

Obč. svetnik Hribar je nato trdil, da so bile cene v kopališču v Kolodvorski ulici pred vojno nižje kakor sedaj, ker je tedaj veljala pršna kopel 10 vin, dočim velja eedaj 3 Din. Seveda je tudi to izvalo ugovore in smeh. Ko je nato še nadalje navajal razne predvojne številke, je bil župan zavrnil, naj govori k predmetu, ker je bistveno veleno, ali navaja številke za 20 let nazaj ali ne.

Obč. sv. Hribar: Meni se ni treba prav nič sramovati »Ljudske kopelje« v Kolodvorski ulici, kar naj vzame tovariš prof. Jarc na znanje.

Nato je hotel govoriti dr. Jerič o mestni električni železnici in le z težavo so mu dopovedali, da je v razpravi letno kopališče ne pa tramvaj, kakor je umolknil.

Obč. svet. Likar je poudarjal, da si je ljubljansko prebivalstvo v zadnjih letih izbralo samo prostore, ki jih smatra kot najpripravljenše za kopanje. Dolžnost obč. sveta je, da ne odklanja morda kakšne stvari v korist prebivalstva, ker bi bila morda predraga, ampak, da kopališče zgradi na Savi in poskrbi tudi za cenen dovoz. Najprej je treba postaviti kopališče, potem pa zagotoviti ugodne in cenene zveze. Odklanja predlog obč. svetnika Hribarja.

Obč. svet. Turk izrazi začudenje, kako je mogel njegov tovariš Hribar kot nekdanji socialno misleči župan mesta Ljubljane postati tako nesocialen. O kopališču na Savi se že dve leti razpravljalo, da se ima zgraditi. Od magistratnega gremija so imeli on in obč. svetnika Likar in Bahovec pooblastilo poiskati primeren prostor in se dogovoriti s prizadetimi posestniki. V početku so ljudje na Ježici sami prosili, naj bi se tamkaj zgradilo letno kopališče ter so ponujali brezplačno svet. Ko so zastopniki gremija prišli v drugič, so zahtevali že po 20 Din za m². V sled posredovanja popustili na 1 do 2 Din. Ko je bilo dogovorjeno, da pride komisija iz Ljubljane v tretjič in da se udeležijo ogleda tudi zastopniki občine Ježica, pa ni došel niti župan, niti noben drug odbornik jeziške občine. Tako ni preostalo ničesar drugega, kakor da so zastopniki ljubljanske občine šli v Medno, kjer je veliko bolj pripraven svet. Tamkaj je nekaj sveta tudi cerkvena last. Dekan v Št. Vidu je pozdravil misel zgraditve kopališča v Mednem, češ, da se ljudem vsaj ne bodo povsod kopali in le odgovoril, da je pripravljen posredovati pri škofijskem ordinariatu. To je tudi res storil in sporočil že takoj naslednjega dne, da nima škofijski ordinariati ničesar proti. Tako kakor je postopal šentšvitiški dekan napram mestni občini, bi morali tudi drugi. Magistratni gremij je sklenal o teh pripravah ponovno in zato mora glasovati proti predlogu obč. svet. Hribarja.

Obč. svet. Likar je poudarjal, da je občinski svet že razpravljal o popravilu kopališča na Ljubljani, ki se je izkazalo kot nerentabilno. To, kar bi veljala poprava kopališča na Ljubljani, se bo porabilo za zgraditev kabin kopališča v Mednem. Do-

voz v Medno ni tako drag, kakor ga je predstavljal obč. svetnik Hribar, ker stane vožnja v kopalnih vlakih sem in tja samo 3 Din.

Avtobusi in hotel »Tivoli«

Prof. Jarc je izjavil, da se v splošnem ne namerava baviti s stvarjo, ki je prišla na vrsto, ker smatra predlog obč. svetnika Hribarja za nesocialen. Tisti, ki nimajo doma luksuznih kopelj, smatrajo za kopanje primerno edinole Savo. Vsek predlog za zgraditev kopališča drugod, smatra a priori za socialno mislečega Sloveka nesprejemljiv. Ker pa se je občinski svetnik obregnil v mestne avtobuse, izjavlja, da je avtobusa cest. železnice nakupil upravni odbor Mestne železnice družbe in da so sodelovali pri tem tudi drugi gospodje ne samo on.

Obč. sv. Iv. Hribar: Saj nisem o tem govoril.

Klici: Seveda ste.

Prof. Jarc: Kar se tiče obeh avtobusov, moram reči, da se prav dobro rentirata. Po enem letu bosta oba avtobusa vsekakor donosala več mestni občini kakor pa hotel »Tivoli«, ki ga je zgradil G. Hribar kot nekdanji župan.

Župan dr. Puc je še pojasnil, da je magistratni gremij skupaj z gradbenim uradom temeljito proučil vse možnosti. Ni nobene rešitve, kakor napraviti kopališče na Savi. Misli se tudi na možnost take rešitve v Mednem. Stvar se proučuje in bo o njej v najkrajšem času magistratni gremij sklepal, kakor bo prišla na dnevni red občinskega sveta. Rešitve tega vprašanja ni mogoče odložiti še za eno leto. Zato prosí za odločitev, kakor je večina govornikov izrazila svoje mnenje.

Občinski svetnik Hribar je ugovarjal občinskemu svetu. Turku, da je njegovo stališče nesocialno, češ, da bi bilo kopališče na Ljubljani in ob Grubarjevem kanalu boljše možno iz gospodarskega, higienskega in socialnega stališča.

Pri glasovanju je bila najnost predloga obč. svet. Hribarja odklonjena.

Za najnost so glasovali je občinski svetniki Hribar, Jeglič, dr. Jerič in inž. Sernec in Musar.

Vprašanja in odgovori

Sledila so razna vprašanja, med temi obč. svet. Hribarja zaradi zapisnika proračunske seje, ki je bil neodoben predložen finančnemu ministru.

Župan dr. Puc je ugotovil, da zakon ne določa oblike, kako je predložiti proračun finančnemu ministru, ter da ni potreben overovljen zapisnik. Predložil je bil navaden zapisnik, podpis od župana in dveh določenih overovalcev. Da se pa nad pomislekom obč. svet. Hribarja finančni minister ne spodiakne, bo poslan še overovljen in odoben zapisnik.

Obč. svet. Musar je govoril o nedostatk v klavnicah in je namesto vprašanja stavil razne predloge, kako bi se ti nedostaki odstranili. Po večkratnem opominu, naj vendar stavi vprašanje, mu je odgovoril župan, da je interpelant vendar član klavniškega odseka ter da bi moral vse te predloge predložiti temu odseku oziroma direktorju mestne klavnice. Kot član direktorija bi moral tudi vedeti, da se je o teh nedostatkah že mnogo razpravljalo v direktoriju in so se označili potrebni predlogi, ki se pa niso izvršili, ker ni potrebnega denarja.

Obč. svet. Hribar je nato govoril o volitvah v razne odseke in menil, da se je pozabilo izvesti volitve upravnega odbora Mestne hranilnice.

Obč. svet. Turk: Spet anmu nekaj diši!

Klici: Tja bi rad prišel!

Župan je odgovoril, da volitve v upravni odbor Mestne hranilnice ni postavil na dnevni red, ker še niso vse razmere pojasnjene. V tolažbo pa lahko pove, da bo ta volitev na dnevnem redu prihodnje seje. Na vprašanje ali se zaveda, da so vsi sklepi dosedanjega upravnega odbora Mestne hranilnice po zaprski nove občinske uprave nelegalni, je župan odgovoril, da se tega ne zaveda.

Obč. svet. dr. Ravnihar je vprašal, zakaj ni župan postavil sklepanja najemniških pogodb v mestnih objektih na dnevni red seje, da bi lahko občinski svet sklepal o njih. Župan je zavrnil kot napačno mnenje, da spada sklepanje najemniških pogodb v občinski svet. To spada v upravo, saj vendar ne bo razpravljaj občinski svet, ako je treba oddati kako stolnjico. Kljub temu pa bo postavil na dnevni red prihodnje seje sklepanje najemniških pogodb, kakor tudi zvišanje in znižanje najemnin, da bo lahko občinski svet pokazal svoje gospodarske in socialne zmožnosti.

Javna seja je bila s tem nekaj po 10. zaključena, nekateri se udeležili tajne seje.

Dobava premoga za državne železnice

Domači premogovniki lahko krijejo vse potrebe državnih železnic — Upoštevajo naj setudi manjši premogovniki

— Beograd, 15. maja. V ministrstvu saobračaja je končana dvodnevna konferenca, ki je razpravljala o dobavi premoga za državne železnice ter o vprašanju uporabe domačega oziroma inozemskega premoga s strani državnih železnic. Konferenci so prisostvovali ministri dr. Korošec, dr. Mazuranič, dr. Svriljuga in inž. Radivojevič, zatem generalni direktor državnih železnic Djuričić, pomočnik prometnega ministra Francić ter inšpektor gradbenega odeljenja Popović. Udeleženi lastnikov rudokopov so zastopali predsednik Benčić, podpredsednik Aca Jovanović in odbornik Dragiša Matejić, udeleženi rudarskih podjetij generalni direktor Minh in Grünwald. Konferen-

ca se je bavila z vprašanjem dobav domačega premoga za državne železnice. V razpravi so bili proučeni vsi vidiki in je bilo vprašanje analizirano tudi v podrobnostih. Konferenca je končno ugotovila, da producirajo domači premogovniki tako po kvaliteti kakor po kvantiteti tak premog, da lahko zadostijo vsem potrebam naših železnic in da ni prav nobenega povišanja, segati po inozemskem premogu tudi v pogledu cen.

Predstavniki premogovnikov so izrazili končno željo, naj država pri nabavi premoga upošteva tudi manjše premogovnike in naj se nabave ne vrše izključno iz velikih in kapacitetnih premogovnikov.

Jutri starta „Zeppelin“ k prekoceanskemu poletu

Ob 6. zjutraj bo krenil na pot — Po 36 urah bo pristal v Ameriki
Francoski prekoceanski polet

— Fridrichshafen, 15. maja. Ker je včeraj prispelo dovoljenje francoske vlade, da sme zrakoplov »Graf Zeppelin« leteti preko francoskega ozemlja, je nameraval dr. Eckener že danes startati k prekoceanskemu poletu. Start pa se je zakasnili, ker osebe ni bilo pravočasno obveščeno. Zato je bil start konvencionalno določen za jutri zjutraj ob 6. Dr. Eckener računa, da bo naj-

dalje v 36 urah dosegel ameriško obalo.

— Pariz, 15. maja. Francoska letalca Asoland in Le Feore nameravata v 10 dneh preleteti Atlantski ocean. Letalca nameravata startati na letališču v Newyorku ter upata v 20 urah doleteti letališče Le Bourget. Letala bosta po isti poti, ki jo je svojočasno prevozil potkovnik Lindbergh.

Propagandna centrala madžarskih komunistov

Madžarski komunisti so imeli svojo centralo na Dunaju, od koder so vodili vse svoje akcije

— Dunaj, 15. maja. Policiji se je posrečilo naiti po dolgem prizadevanju propagandni urad madžarskih komunistov. Aretiranih je bilo dosedaj pet oseb. Propagandni urad je bil oblasten zaprt. Aretiranci so bili takoj zaslišani, vendar so v svojih izjavah zelo skromni. O svojih ljudeh niso dajati pojasnil in je bilo dosedaj mogoče ugotoviti le toliko, da je ime enega Mayer, ki pa je najbrže tudi izmišljeno. Aretiranci pri aretaciji niso imeli nikakih osebnih listin, tako da sklepajo, da so imeli

taka navodila iz Moskve in to tembolj, ker tudi komunisti, ki so bili pri zadnjih nemirih v Nemčiji aretirani, niso imeli legitimacij s seboj. V propagandnem uradu je bila izvedena hitna preiskava, pri kateri so našli mnogo materiala o komunističnem gibanju na Madžarskem ter zalogo potnih listov, katerih so se agenti posluževali za potovanje iz Madžarske na Dunaj, odkoder so potovali dalje v Moskvo. Poizvedovanja se nadaljujejo in ni izključeno, da bodo sledile še nove aretacije.

Zagonetna smrt Jakoba Stelcarja

V noči od nedelje na ponedeljek je našel službojuči stražnik v Gosposki ulici ležečega nekoga moškega. Bil je to Jakob Stelcar — osebnih podatki manjkajo, ker ni nobenega poročila na policiji — katerega je stražnik pobral in odpravil na policiji — Stelcar je bil hotel sam. Kasneje je pa stražnica pozvala resnično postajo na pomoč. Z rešilnim avtom so Stelcarja prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da je težko poškodovan. Imel je kilo ter baje precej globoko rano na glavi. Davi je Stelcar težkim poškodbam podlegel.

Pratvojni dolgovi pred haaškim sodiščem

— Haag, 15. maja. Danes se v Haagu sestane mešano sodišče, ki bo reševalo spor o predvojni dolgovih Jugoslavije in Francije. Zastopnik jugoslovenske države je profesor beograjske univerze Spasojević, njen advokat bivši belgijski minister Devaize, a nacionalni sodnik dr. Mileta Novaković, profesor beograjske univerze.

Beorajski umor pojasnjen?

Beograd, 15. maja. V preiskavi zagonetnega umora, čije žrtve je postal neznan mladenič brez nog in glave, je nastopil danes nov moment. Policija je ugotovila, da pogrešajo v Beogradu že delj časa mehanikarja Dragutina Mišića, rodom iz Obrenovca. Njegova tetka je po ogledu trupla in srajce izjavila, da bo umorjeni najbrže pogrešani Mišić.

Knez Pavle odpotoval v Francijo

Bled, 15. maja. Knez Pavle se je davi odpeljal z avtomobilom v Trst, odkoder potuje v Montreux.

Bernard Shaw v Dalmaciji

Dubrovnik, 15. maja. Danes je prispel v Dubrovnik svetovnoznani angleški dramatik Bernard Shaw. Za angleškega gosta so rezervirani v hotelu »Imperial« posebni prostori.

Novi člani monopolne uprave

— Beograd, 15. maja. S kraljevim ukazom so imenovani za člane monopolne uprave bivši minister ver dr. Alajupović, ministrijalni svetnik v penziji Peter Babić in upokojeni okrožni načelnik Ilija Stepanović.

Berlinska polomija

— Berlin, 15. maja. Prof. Einstein je poslal nadžupanu pismo, v katerem se odpoveduje častnemu darilu mesta Berlina, to je hiše in posestva, ki mu ga je občina poklonila, ki le zasledeno po družili. Prof. Einstein je obenem prosil naj bi župan opustil v bodoče vsa prizadevanja, da bi mu preskrbel počivališče.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.88, Berlin 13.485 — 13.315 (13.50), Bruselj 7.9014, Budimpešta 9.9205, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9812 — 8.0112 (7.9962), London 276.07, Newyork 56.69 — 56.89 (56.79), Pariz 222.38, Praga 167.93 — 168.73 (168.33), Trst 297.97.

Effekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 123 zakli., Praštrediona 850 den., Kreditni 170 den., Vevče 123 den., Ruše 250 — 260, Stavbna 50 den., Šešir 105 den., Strojne 70 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.88, Dunaj 799.62, Berlin 13.5, Budimpešta 9.9205, Milan 297.97, London 276.07, Newyork 56.79, Pariz 222.38, Praga 168.33, Curih 1095.9.

Effekti: Volna škoda 410.
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 72.97, Budimpešta 90.50, Berlin 123.22, London 25.1875, Newyork 519.20, Pariz 20.29, Milan 27.185, Praga 15.365.

Občni zbor Društva hišnih posestnikov v Ljubljani

Z novim stanovanjskim zakonom se je položaj hišnih posestnikov znatno zboljšal — Hišni posestniki proti novim občinskim davčninam

Ljubljana, 15. maja. Sinoči se je vršil v zeleni dvorani Unionskega društva hišnih posestnikov v Ljubljani pod predsedstvom g. Ivana Preliha. Občni zbor je soglasno sklenil odpustiti kralju Aleksandru udanostno brzojavko. Nato je predsednik poročal o vseh hišnih posestnikih zadevajajočih aktualnih vprašanjih. Konstatiral je, da se je položaj z novim stanovanjskim zakonom znatno izboljšal. Opozarjal je na sestavo davčnih napovedi ter omenil, da je bilo podanih pri davčni upravi okoli 6 ovadb, češ, da hišni posestniki niso pravilno fatirali svojih dohodkov iz hiš. Obširneje se je bavil z raznimi zadevami, v prvi vrsti z razširjenjem ljubljanske cestne železnice. Društvo je pričelo z akcijo proti temu, da bi tramvaj vozil skozi Šelenburgovo ulico. Glede naprave mestnega kopališča na Savi pri Ježici društvo še ni vložilo nobene pritožbe. Stvar sama je naletela na gotove težkote, je pa mnenja, da bi morala občina skrbeti, da ostanje dohodki občanom v korist in naj bi se raje kopališče zgradilo na Ljubljani ali Gradaščici. Ostro je kritiziral postopanje magistrata pri tlakovanju Jurčičevega trga. Po odobrenju poročil ostalih funkcionarjev je bil soglasno znova izvoljen stari odbor z g. Ivanom Prelihom na čelu.

Nato je predsednik poročal o položaju, ki je nastal za hišne posestnike po 1. maju. Pojasnili so določila novega zakona glede zaščitenih stanovanjskih najemnikov ter s posebnim poudarkom naglašal, da naj hiš-

ni posestniki najemnih ne povišujejo preko razmer in naj nikar ne odgovarjajo stanovanju po 1. novembru, ker bo slika pred durmi. Polemistral je tudi z izvajanjem obč. svet. Antona Likozarja glede povišanja najemnin preko zlate paritete. Obširneje se je bavil s proračunom mestne občine. Hišni posestniki so na merodajne oblasti vložili proteste proti uvedbi treh novih občinskih davčnin in sicer proti 10% davčnin na zavarovalne police, proti davčnin na preddavno stanovanjskih prostorov v trgovske lokale in proti davčnin na nezidane parcele. Pričakuje, da bodo oblasti vpoštevale ta protest ter ugodile zahtevam hišnih posestnikov. Končno je bil odločno proti temu, da bi se zazidal Trubarjev park, kjer nameravajo zgraditi pravoslavno cerkev.

Dr. Josip Regali je kritiziral javne hišijske razmere v mestu ter zahteval, da bi morala občina drugače urediti avtomobilski promet. Zato predlaga, da društveni odbor sestavi spomenico, v kateri naj zahteva ureditev avtomobilskega prometa z okolico (avtobusi naj bi postajali na peririji), dalje da bi se uredil način vožnje avtomobilov in motornih koles po mestu in končno, da bi se poskrbelo za rednejše snajenje cest in ulic. Glede novega stavbenega zakona zahteva, da naj bi bil samo splošen, dočim naj se prepusti posamičnim samoupravam, da izdelajo stavnbi zakon v podrobnostih, ki bo odgovarjal lokalnim razmeram in potrebam.

govo polje je bila psihologija in pedagogika. Objavil je več temeljitih znanstvenih razprav o sociologiji, umetnosti in religiji. Zanimala so ga vsa moderna kulturna vprašanja. V rokopisu je pa imel že pripravljeno obsežno znanstveno delo o psihologiji pedagogike, katerega je nameraval letos izdati in se s njim rehabilitirati na naši univerzi.

Pokojni dr. Čibej je bil tudi kot človek izredno ljubezniv in uslužen. Vsi, ki so ga poznali, so ga imeli radi. Poleg svoje izredne nadarjenosti je bil nenavadno vztrajen in vesten. Bil je eden prvih modernih pedagogov, ki jih je dala naša univerza, toda zastopal je vedno zmernejšo strujo. Z doseganjem njegovega znanstvenega pedagoškega dela in praktični uspehi prijačo, da smo izgubili z njim nenadomestljivega vzgojitelja in učitelja. Bodi mu lahka zemlja!

Poslovilni večer inž. Hansena

S težkim srcem zapuša simpatični trener naših smučarjev Ljubljano. — Z našimi smučarji je zadovoljen — Prisrčno slovo

Ljubljana, 15. maja. Simpatični trener jugoslovenskih smučarjev inž. Thorleif Hansen zapuša danes, po skoro polletnem bivanju pri nas, Ljubljano in se vrača v svojo domovino na Norveško. JZSS je priredil priljubljenemu trenerju sinoči v beli dvorani hotela Union poslovilni večer, katerega so se udeležili poleg saveznih zastopnikov delegati Ilirije in Ljubljane, obeh naših smučarskih klubov ter številni smučarji in prijatelji lepega zimskega športa. V imenu JZSS se je najprej toplo poslovil od Hansena namesto odsotnega predsednika dr. Ivo Pirca savezni podpredsednik univ. prof. dr. Jesenko, želeč, da ga prihodnje leto zopet vidimo v naši sredi. Inž. Hansen se je iskreno zahvalil za pozdrav ter naglašal, da odhaja s težkim, prav težkim srcem iz Ljubljane in zlostoljubne Slovenije. Že lani mu je bilo slovo težko in vleklo ga je nazaj v naše divne gorske kraje. Želel se mu je uresničiti. Zdaj pri ponovnem slovesu zopet želi, da se v zimski sezoni povrne k nam. Iskreno se je zahvalil za izkazano mu naklonjenost s strani JZSS in za razumevanje s strani smučarjev. Zaključil je svoj govor z napitnico vrlim našim smučarjem in Jugoslovijci.

Po njegovem govoru je pevski kvartet »Ljubljana« pod vodstvom pevovodje gosp. Premelca zapel 3 domače pesmi, nakar se je razvila animirana zabava. Kasneje se je oglasil k besedi tudi savezni zastopnik dr. Pavlin, ki je v imenu JZSS poklonil inž. Hansenu okusno izdelan servis za turško kavo ter lepo dozo — oboje ročno domače delo — v znak priznanja za njegove zasluge in za njegov trud ter poštrevnost. Povdarjal je v svojem govoru, da je inž. Hansen zanesel med naše smučarje kapital, katerega obresti so že bogato obrodile.

Inž. Hansen se je za okusno darilo lepo zahvalil. Kvartet »Ljubljana« je zapel še par lepih pesmi in je želel za svoj trud spontano odobranje. Prišla je se ura slovesa. Navzoči so simpatičnemu trenerju še

enkrat segli v roko z željo, da ga prihodnje leto zopet vidimo v naši sredi in so mu želeli srčno pot.

Inž. Thorleif Hansen, ki je rodom Norvečan, je bil letošnjo zimo že drugo leto trener JZSS. Nedvomno je njegova zasluga, da se je smučarstvo v Sloveniji tako razvilo in razmahnilo, da je postalo pravi nacionalni sport Slovenije. Vrste smučarjev se vsako leto množe, pa tudi kvaliteto so smučarji, zlasti tekmovalci na višini. Dokaz temu so krasni uspehi v letošnji zimski sezoni v tujini. Sijajen plama Janje v Rumuniji in v Franciji, uspehi na Češkem in v Nemčiji so najboljši dokaz, da smo dosegli Slovenci tudi na tem polju razveseljive uspehe. V propagandnem oziru nam je inž. Hansen storil največje usluge, obenem je pa zainteresiral svojo domovino za naše kraje. Norveški listi so prinašali cele strani dolga poročila o Jugosloviji, zlasti o Sloveniji. Zato mu moramo biti hvaležni.

Naš urednik je imel priliko razgovarjati se pred odhodom z inž. Hansenom.

— G. inženjer, kako ste zadovoljni z našim smučarskim sportom in z našimi smučarji?

— Zelo. Reči moram, da je napredek v zadnjih dveh sezonah naravnost ogromen. Smučarstvo je pri vas še mlado, nerazvito in neizpopolnjeno, toda material, s katerim razpolagate, je naravnost izoben. Priprčan sem, da bodo Jugoslovenci že v prihodnjih letih med najboljšimi smučarji v Evropi. Naravnost frapirali so me letos skoki. V teku je dober smučar kmalu doma, težje je to s skoki. Pa tudi pri skokih so naši smučarji pokazali nenavadno nadarjenost. Od Jugoslovenov pričakujem še mnogo.

— Kako vam je ugajalo pri nas?

— Če vam rečem, da s težkim srcem zapuščam Slovenijo, prelepe vaše planine, simpatične vaše ljudi, ste lahko uverjeni, da to ni fraza. Iz Slovenije odnašam najlepše spomine in samo, če mi bo mogoče, se prihodnjo zimo zopet vrnem k vam. Rad bi ostal vedno tukaj, tako sem vzljubil Slovence.

Pomagajmo nesrečnim pogorelcem!

Solze so mi stopile v oči, ko sem čital poročilo o nesrečnih pogorelcih v Kočevski Reki. Vsekemu, kdor ima količjak srčne omike, se morajo smiliti žrtve katastrofalnega požara. Toda sočutje še ne zadostuje. Treba je tem revežem pomagati, da prebodo strašen udarec, ki jih je zadela tako nepričakovano. Po mojem mnenju bi se morali ravnati po načelu sdanes tebi, jutri meni. Sveta dolžnost nas vseh je priskočiti nesrečnim pogorelcem na pomoč. To lahko pomagamo, kako pojmuemo ljubezen do bližnjega. Vsak otrok en dinarček, vsak delavec in uradnik enega kovača, vsak trgovec en stotak, vsak premožnejši človek nekaj stotakov, tako bi v kratkem zbrali toliko, da bi si mogli pogoreleci polagoma sedati hiše in bi v doglednem času zopet imeli to, kar so izgubili. Socijalni čut nam veleva pomagati nesrečnejšem v strašni bedi in dokazati svetu, da smo kulturni ljudje in da poznamo ljubezen do bližnjega tudi v dejanjih. Pomozimo akcijo bi bilo treba razširiti tudi izven Slovenije, da dokazemo znanjenu svetu, da smo Jugoslovenci res bratje.

Vem, da bodo brezsrčni sebičnejši majali z glavo, češ, kaj siromaki itak neprestano trkajo na naša vrata in prosijo podpore, toda na take ljudi se ne smemo ozirati. Na lastni koži sem čutil, kaj pomeni ostati brez najpotrebnejših sredstev za življenje. Med nami so žal brezsrčnejši, ki zmerjajo primorane emigrante s »pritepenci«. K sreči je pa več poštenih in dobrih ljudi, ki pomagajo bližnjemu v nesreči, kakor so pomagali meni, ko sem prišel l. 1915 s osmimi otroki v starosti 8 dni do 13 let v Dravljico. Z menoj so prišli tudi moji roditelji in dve sestri. Pri Zibertu sem dobil sobo za 14 oseb. Z prve dni so nam kmalu prinesli drvo, kruha, kafe, mleka itd., za kar jim bom vse življenje hvaležen. To je lep primer praktične ljubezni do bližnjega, po katerem

bi se morali ravnati tudi zdaj, ko je treba priskočiti na pomoč pogorelcem v Kočevski Reki. Ne čakajmo, da reši te nesrečneže strahovite bede država, ne zanašajmo se na višjo silo, marveč storimo sami svojo sveto dolžnost. Ravnamo se po zgledu g. velikega župana, ki je vedno pripravljen pomagati nesrečnejšem. Nič ne ve, kaj ga v življenju še čaka, nesreča nikoli ne počiva, zavedajmo se, da lahko zadene nas enaka katastrofa, kakor je zadela pogorce v Kočevski Reki. In kako naj v primeru nesreče apeliramo na plemenita srca, če se sami ne zmenimo za bližnjega v nesreči?

Goriški begunc J. M.

Društvo »Dobrodelnost« proti dobrodelnosti

Cenjeno uredništvo! V Vašem cenjenem listu se oglašajo mnogi čitatelji. S tem nudite možnost, da prihajajo na dan raznovrstni nedostatk našega družabnega življenja. Dovolite, da objavimo tudi mi svojo pritožbo, ki zadeva važno in aktualno socijalno vprašanje.

Z zakonitvijo najnovejše stanovanjske novele je začelo utihnila stanovanjska debata. Vendar bi bilo zmotno misliti, da je s tem odpravljena vsa stanovanjska beda in da ni več kričečih krivic. Evo vam dokaza.

Društvo »Dobrodelnost« na Poljanskem nabrežju ima veliko stanovanjsko hišo s polnovrednimi in zaokroženimi stanovanjskimi objekti. Sedaj, ko prede huda in ko stanovanj ni v izobilju, pomeni vsaka stanovanjska hiša mnogo. Od društva »Dobrodelnost« bi bilo pričakovati, da prvo uvidi stanovanjsko mizerijo in da nikakor ne povečuje pomanjkanja in socijalne krize tam, kjer je to odvisno od društva samega. Kaj pa je storila »Dobrodelnost«? Društvo je od jeseni izpraznilo več stanovanj v omenjeni stanovanjski hiši in jih imelo vso zimo izpraznjena in nezačeta.

Letos spomladi pa so začeli brez dovoljenja pristoje gradbene oblasti adaptirati

ta izpraznjena stanovanja v obrtne in poslovne lokale. Kakor se govori, se v te prostore vseli knjigovodnja »Jugoslovanske knjigarnice« v Ljubljani. »Dobrodelnost« je odpovedala strankam, da je mogla svojo hišo oddati v najem »Jugoslovanske knjigarnice« vsaj delno izpraznjeno. Šele naknadno je »Dobrodelnost« zaprosila za stavbno dovoljenje, a načrte je predložila »Jugoslovanske knjigarnice« kot svojo last. Na ta način so bila strankam v tej stanovanjski hiši stanovanja odpovedana.

Mi se ne maramo mešati v posle »Dobrodelnosti« in ne vemo, iz kakšnih razlogov je oddala v najem svojo hišo. Vendar se nam zdi sila nedobrodelno, da je tako društvo imelo vso zimo nekaj praznih stanovanj in to v zimi, ko je na stotine mater in otrok na ulici trpelo od katastrofalnega mraza in gredo dojenčke in otročiče na betonskih in zgranih prsih, čisto po napoli podrtih barakah in preprehilih hlevih, po podzemskih prostorih in vlažnih kletih.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 15. maja 1929; katoličani: Sonja; pravoslavni: 2. maja, Atanas.

Današnje prireditve.

Drama: Igra ljubezni in smrti. Kino Matice: Dvoboj dveh avijonov visoko v zraku.

Kino Ideal: Tajnost kresne noči. Predavanje na univerzi: Ostanke pravečloveka na Oševci. Predava prof. Brodar ob 18.

Dežurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Jubilej enega najstarejših naročnikov »Slov. Naroda«

V častljivo vrsto redkih jubilarov 80-letnikov je danes stopil ugleden meščan našega lepega planinskega centra Radovljice g. Anton Novak, strojevodja v p. in posestnik. Njegova zibelka je tekla tam v solncu, sedaj tuži Vipavski dolini v vasi Koboli na Planini. Učit se je šel ključavničarske obrti v Ljubljano. Že tedaj je začel telovaditi pri »Sokolu« v stari čitalnici. Kot izredno krepak mladenič je prišel k mornarici in v vojaški službi je prepotoval mnogo sveta. Bil je izbran v častni oddelk, ki se je udeležil »Tegethofovega« pogreba na Dunaju. Kot strojevodja bivše drž. železnice, kateri je služil vzorno nad 37 let, se je udeleževal tudi narodnega dela v taboru slovenske napredne stranke in je bil član zadnjega občinskega odbora Spodnje Šiške. Sedaj uživa svoj zaslužen pokoj že nad 25 let v Radovljici ob strani svoje skrbne soproge g. Ivanke (roj. Mulej), bivše načelnice »Sokola«. Od številnih otrok mu živa zdaj le še sin Albin in hčerka Frida, oba trgovca v Mariboru.

Čutimo prijetno dolžnost, da mu tudi mi izrekamo z mnogimi njegovimi častilci kot najstarejšemu in zvestemu naročniku našega lista iskrene čestitke in mu kličemo še na mnoga srečna leta!

Gradivo za statistiko trgovine, obrti in industrije v Sloveniji

Izdala Zbornica za TOI v Ljubljani. — Uredil dr. Fran Windischer. — Cena 28 Din.

Pod tem naslovom je pravkar izšla Zbornica za TOI za Slovenijo in Ljubljano obsežno publikacija, katere prinaša zanimive statistične podatke o stanju trgovine, obrti in industrije v Sloveniji v letih 1902, 1912, 1925, 1926 in 1927. Poklicani strokovnjaki za vprašanja statistike vseučiliški profesor g. dr. Albin Ogris je o tej publikaciji izrekel svoje priznanje in svojo pohvalo. Publikacija, ki je prva svoje vrste, obsega sledeče tabele:

1. Statistika trgovine na bivšem Kranjskem za l. 1902 s skupnimi številkami za l. 1912.
2. Statistika obrta (z všteto industrijo) na bivšem Kranjskem za l. 1902 s skupnimi številkami za l. 1912.
3. Statistika trgovine za politične okraje bivše Stalrske, ki so po prevratu v celoti ali deloma pripadli Sloveniji, za l. 1902.
4. Statistika obrta (z všteto industrijo) za politične okraje bivše Stalrske, ki so po prevratu v celoti ali deloma pripadli Sloveniji, za l. 1902.
5. Statistika trgovine v Sloveniji za leta 1925, 1926 in 1927.
6. Statistika obrta v Sloveniji za leta 1925, 1926 in 1927.
7. Statistika industrije v Sloveniji konec l. 1927.

V zadnji dobi je zbornica za TOI za Slovenijo v kratkih presledkih izdala že tretje lepo knjigo. Knjigi »Pogledi na gospodarsko leto 1928« je lani sledila publikacija »Prispevki h gospodarski statistiki Slovenije« in sedaj se nam objavlja zborničnim pridržuje tretje delo »Gradivo za statistiko trgovine, obrti in industrije v Sloveniji«.

70-letnica znamenitega slovenskega folklorista

I. Šašelj, ki je kot abiturijent izkopal v Pričinski hosti nad Mokronogom lonec rimskih novcev od 17 vladarjev, je obelodanil svoj prvi spis v »Slovenskem Narodu« l. 1880

St. Lovrenc na Doli, 14. maja. Večraj dopoldne se je vršila v St. Lovrencu ob Temenici na Dolenjskem proslava 70letnice najplodnejšega, najskrbnejšega in najmogočnejšega živečega folklorista, duhovnega svetnika Ivana F. Šašlja. Proslave so se udeležili med drugimi bivši minister direktor etnografskega muzeja v Ljubljani dr. Niko Zupančič, zlatomastnik Josip Romč, opat v Stični p. Kastelic, prior nemškega viteškega reda p. Učak, župnik Anton Oblak iz St. Lovrenca ter župnik in pesnik Fran Neubauer iz Vel. Gabra. Cestitke so poslali svobodnemu jubilarju veliki župan dr. Vodopivec, prošt dr. Kalan, direktor Narodnega muzeja dr. Mal in urednik Umetniškega zbornika dr. Stele.

Slavnost se je pričela ob 10. dopoldne v šoli z deklamacijo otrok in predajo častnega darila. Nato se je vršila med pozvanjem zvonov maša, ki so se je udeležili šolobvezni otroci iz vse fare. Po maši se je vršilo na jubilarjevem stanovanju skupno kosilo. Ob tej priliki je slavil direktor etnografskega muzeja dr. Zupančič duhovnega svetnika Šašlja kot navdušenega zbiratelja narodnega blaga. Od l. 1880 dalje, torej že skoro 50 let, je naš jubilar zbiral narodno blago, duševno in materialno, kakor čebelica med, skrbno ga je urejeval, varoval in objavil po raznih časopisih ali pa ga je poklanjal muzejem, da se ohrani potomstvu. Duhovnik po poklicu, je imel naš jubilar najlepšo priliko spoznavati dušo, delo in socijalne razmere naroda. Te ugodne prilike ni zamudil, ker ni delal le to, kar je veleval njegov stan, ampak je storil, kolikor je mogel. Ko bi bili ostali slovenski duhovniki pa tudi učitelji vsaj deloma šli za Ivanom Šašljem, bi imeli duševno in materialno kulturo slovenskega ljudstva bolj proučeno, kot katerikoli drug narod v Evropi.

Prior Učak je slavil jubilarja kot duhovnika, katerega dušno pastirstvo je bilo vsekakor vzorno. Kakor ni opustil književnega delovanja, tudi ni opustil duhovniškega. Še sedaj kot upokojenec opravlja duhovniški poklic in obiskuje v primeru potrebe bolne, čakajoče na zadnjo popotnico.

Pesnik Fran Neubauer je recital priljubljeno pesem, ki jo je spesnil za proslavo. Vsebovala je verz, nanašajoče se na vsakega prisotnega gosta posebej. Povezja je bila pristno naša, dobrovoljska.

Šašelj pripoveduje o sebi

O priliki 70letnice pisateljevega rojstva je izdal etnografski muzej v Ljubljani separaten odtis iz svojega glasila »Etnolog«. Z dovoljenjem urednika ministra n. r. dr. Zupančiča posnemamo iz Šašljeve avtobiografije:

— Rojen sem bil 13. maja 1859 v Mokronogu na Frengi. Moj oče je bil po rodu Korošec iz znane puškarske rodbine Šašlje iz Borovci. Naselil se je bil l. 1858 v Mokronogu, kjer je otvoril pekarno, za No. vim mestom menda edino na Dolenjskem, kasneje pa je imel tudi gostilno. Mati, rojena Stinar, je bila Mokronožanka, katere oče je bil klobučar, ki se je bil preselil v Mokronog iz Kamnika.

Prva moja služba kot kaplan v St. Petru v Mokronogu, kjer sem bil od l. 1883 do l. 1889, ko sem bil prišel za kaplana v Adlešiči, ko sem bil prišel za kaplana v Adlešiči. Podgoričanu, znanemu pisatelju in učitelju. Po Gorenjčevu smrti sem bil imenovan za župniškega upravitelja, kar sem ostal do l. 1889 ko sem bil imenovan za župnika. V Adlešičih sem ostal do l. 1922 ko sem stopil v pokoj, torej nad 36 let. Od leta 1922 pomagam v dušnem pa-

stirstvu in v šoli v St. Lovrencu, kjer sem se naselil kot upokojenec. Načel navedem iz svoje mladosti dogodek, ki je bil odločilen za moje kasnejše delovanje. Ko sem bil l. 1872 ob vseh svetih kot drugosolce za par dni doma na počitnicah, mi je izročil oče nekaj starih novcev, in je rekel, naj jih začnem zbirati. To mi je dalo povod, da sem se začel že v rani mladosti baviti z numizmatiko. Nabiranje starih novcev me je dovedlo do tega, da sem izkopal kot abiturient l. 1879 v Pričinski hosti nad Mokronogom lonce rimskih novcev od 17 vladarjev in vladarice do cesarja Dioklecijana. Denar je bil zakopan, kakor sem dokazal v »Slovenskem Narodu« l. 1880 št. 9 in 10, l. 1285 po Krist. Vseh novcev, ki so bili vsi bakreni, razen enega srebrnega cesarice Salomine, je bilo okoli 4000.

Mnogo sem se bavil tudi z nabiranjem narodnega blaga, posebno v Beli Kraljini, katerega sad sta v prvi vrsti knjižici »Biserice« zvez. 1. in 2. Nabiral sem sicer tudi že v St. Petru posebno pravljice o Starem gradu, katere sem priobčil potem v zgodovini šentpeterske fare, in slovsko gradivo, katero sem poslal uredništvu Pleterniškega slovarja, a največ prilike za folkloristiko sem našel šele v Adlešičih.

Razen narodnega blaga pa sem nabiral tudi še razne predmete, belokranjske narodne noše, stare in tedanje. Posebno od l. 1906 dalje, tako da sem poslal muzeju v Ljubljano več zabojev. Zadnja leta svojega bivanja v Beli Kraljini sem se bavil tudi z ornitologijo in opazovanjem živalskega življenja. Kot župni upravitelj v Adlešičih sem začel pisati župno kroniko, ki je bila prva v vsej semiški dekaniji in sem jo pisal posebno še za časa svetovne vojne, prav natanko in obširno. V njej sem zapisal tudi vremenske opazke, katere sem potem porabil za svoje različne spise in sestavke v »Dolenjskih Novicah«.

Dr. Fran'o Čibej

Davi ob 5.15 je v ljubljanski bolnici nenadoma preminul suplent na državnem školskem učiteljski v Ljubljani dr. Fran Čibej. V soboto je pisal direktorju učiteljskega b. Doklerju, da ima vročino in mu je zdravnik svetoval popoln mir, da se mu rana v nosu, ki jo je povzročil tur, ne inficira. Dr. Čibej ni slutil, ko je pisal svoje zadnje pismo, da se bo moral preseliti v večnost istega dne, ko je nameraval zopet v šolo med svoje učence, ki jih je ljubil nad vse. Moral je v bolnico, kjer mu niso mogli več pomagati. Nastopilo je zastrupljenje krvi.

Dr. Fran Čibej je bil rojen l. 1901 meseca junija v Goriči. Kmalu so se njegovi starši preselili v Ljubljano, kjer je obiskoval srednjo šolo. L. 1919 je maturiral na realni gimnaziji in se vpisal na ljubljansko univerzo. Diplomski izpit je položil l. 1925. Kmalu je še promoviral za doktorja filozofije, pedagogike in fizike. Med tem je odšel tudi na univerzo v Monakovo, kjer je pa ostal samo en semester. Za suplenta na moško učiteljsko v Ljubljani je prišel leta 1927.

Kljub mladosti pokojnega dr. Čibeja je bilo njegovo znanstveno in prosvetno delo ogromno. Bil je učenec odličnega našega pedagoga prof. dr. K. Ozvalda. Kmalu se je osamosvojil in napisal nad 80 znanstvenih razprav o sociologiji umetnosti in religije, n. p. »Dom in svet«, »Križi na gorici in »Čas« predvsem pa v pedagoški reviji »Potnik« in »Pedagoškem zborniku«. Nje-

Dnevne vesti.

— Visoko odlikovanje ljubljanskega veleposlaništva. Kot poprejšnja leta obetoja naše institucije, tako je blagovolilo Nj. Vel. kralji, poštati tudi letos našo gospodarsko ustanovo s svojim pokroviteljstvom. S tem je dal kralj izraz vidnega zanimanja za naše narodno gospodarstvo, kar je našim gospodarskim krogom v veliko zadovoljenje.

— Turneja češkega pevskega društva »Vinohradski Hlaholi« po Jugoslaviji. Znano češko pevsko društvo »Vinohradski Hlaholi«, ki šteje 70 članov in se je že opetovano proslavilo v inozemstvu, priredi turnejo po Jugoslaviji. Češki pevci odpotujejo v našo državo 19. t. m. in prirede koncerte v Beogradu, Subotici, Vukovaru, Sisku, Zagrebu, Splitu, Mariboru, Ljubljani in na Bledu.

— Iz državne službe. Premješena sta veterinarja Skofic Peter iz Prevalj k sreskemu poglavarju Maribor levi breg in Fr. Baš od sreskega poglavarja Maribor levi breg v Prevalje.

— Iz našega državljanstva so izstopili kuharica Kristina Drobinc, pristojna v Šmarje pri Jelšah, mlinar Jakob Viher, pristojen v Bistrici, in kožar Josip Zabukovšek, pristojen v Celju.

Prva slovenska filmska igralca
Ita Rina - Ida Kravanja v glavni vlogi

„EROTIKONA“
pride v kino „Ljubljanski dvor“
Telefon 2730

— Kolonizacijske ustanove za visokošolce. Oni visokošolci, ki se potegujejo za eno ali drugo teh ustanov za letošnji tečaj 1928/29, pa še niso vložili prošnje, naj jih pošljejo s predpisanimi dokumenti (ubožno sprčevalo s točnimi podatki glede imovinskih razmer prisiljenih in njegovih staršev, študijska prispevala) najpozneje do 25. majnika 1929 na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju v roke dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju. Če so starši prosilcev lastniki nepremičnin, je treba navesti v ubožnem sprčevalu izmero in lego posestva, število živine, davek in eventualne druge dohodke. Če so osebe, ki skrbijo za prosilca, nameščenci, je treba navesti njih plačo, eventualne druge dohodke in eventualno imovino. Vsi imovinskih izkazni morajo biti potrjeni od občine. Za kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca dr. Ernest Kalan a. r. predsednik.

— Letošnji ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se odpravi točno po programu dne 30. maja in zaključuje dne 9. junija. Razstavniki prostori so že vsi rezervirani in se bodo udeležili kot razstavljalci najsolidnejše tvedke. Velesejem bo zelo bogato založen in ne bo niti polkica niti pogodine, ki ne bi prišel z obiskom privede na svoj račun. Legitimacije za obisk velesejma, ki dajejo pravico do polovine vstopnice so že v prodaji in se dobe pri vseh denarnih zavodih in trgovskih in potniško-prometnih ustanovah ali se pa lahko naročijo naravnost od velesejskega urada v Ljubljani. Specijalne razstave letošnjega velesejma v Ljubljani bodo še sledeče: Mizarstva: Posebno se more Slovenija ponaziti s hitrim razvojem domače lesne industrije, zlasti pa mizarstva. To panogo slovenske obrtni in industrijske produkcije upoštevajo vse pokrajine naše države, pa tudi inozemstvo. Ta razstava naj lažje dober glas bo bolj okrepi. Radio razstava. Avtomobilna razstava. Razstavljeni bodo najnovejši tipi avtomobilov, motorjev in vsega kar spada v to stroko. Higijenska razstava bo letos popolnoma preurejena in na temu že marljivo dela Državni higijenski zavod v Ljubljani. Strojna razstava bo zelo bogata na strojih in potrebščinah za vse vrste gospodarstva. Razstava mešanih sloj Slovenije. Razstava sajcev in perutnine. Belgijka, brazilska in italijanska skupina z najvažnejšimi eksportnimi produkti.

— Prvo žrebanje loterije ruskih oficirskih udruženj 10. t. m. se je vršilo v Beogradu prvo žrebanje velike dobrodelne loterije udruženja ruskih oficirskih udruženj v kraljevini SHS. Izžrebanih je bilo 500 dobitkov v vrednosti 100.000 Din. Motorini čoln je zadela št. 18.267, serije 0, zlate moško uro K — 25.061, E — 09223, 0 — 12.667, A — 45.873 in 0 — 0690, zlate žensko uro številke 38.551, 40.942 in 0873 serije A, 29.240 serije M in 38.138 serije E, belgijsko lovsko puško E — 000162, K — 34.026, M — 32.267, A — 09822 in 0 — 11.822, kolo M — 40.126, E — 20.888, 0 — 47.128 in K — 39.988. Dobitki se bodo izdajali od 20. maja do 20. junija v Beogradu v pisarni sveta ujedinjenih oficirskih udruženj kralja Milana ulica 48. Dobitki v vrednosti nad 500 Din se bodo pošiljali lastnikom sreč izven Beograda na njihov račun, stroške za pošiljanje dobitkov v vrednosti do 500 Din bo pa nosila organizacija. 10. novembra se bo vršilo drugo glavno žrebanje s 1500 dobitki in premijami v skupni vrednosti 400.000 Din. Darilo Nj. Vel. kralja, dragocene igla s safirni in briljanti, bo izžrebano 10. novembra.

— Vreme. Danes je mokra Zofka, ki se pa letos ni obnesla. Nasprotno, po deževnih dneh smo dobili zopet lepo pomladansko vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, deloma oblačno. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 25, v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Skoplju 21, v Beogradu 19 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759 mm, temperatura je znašala 14 stopinj.

— Vodič Ljubljane. Zvezza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, je založila v nemškem jeziku brošuro »Ljubljana«, ki je za tuje praktičen vodič po Ljubljani. Poleg bogate vsebine in lepih slik našega mesta, so navedeni v vodiču tudi vsi daljši izleti v ljubljansko okolico. Dobi se pri Tourist-Office, Ljubljana, Dunajska cesta 1 in v vseh večjih knjigarnah.

— Knjiga »Brzjav in telefon«. V zvezi z objavo okrožnice direktije pošte in telegrafa št. 98674/27 se sporoča, da se je izdala knjige zaradi avtorskega prava za knjižnico. I. del »Brzjav in telefon« s 43 slikami se bo po ceni 42 Din tekom 14 dneh odposlal vsem naročnikom in tistim, ki se na knjigo naroče. Naknadno bo pa knjiga za 25% dražja. Knjiga bo lepa na močnem belem papirju natisnjena, ter bo vsem dobrodošla. Naroča se pri: Janju Napotniku tajniku direktije pošte in telegrafa v Ljubljani.

— Zbori. Revija nove zborovske glasbe. Peti letnik št. 2. Ureja Zorko Prelovec, izdaja in zalaga pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Vsebinska glasbenega dela: V. Mirk: Nagelček (moški zbor), V. Ukmar: Lisica - tatlica (mešar zbor), Dr. A. Schwab: Vlak (mešar zbor), J. Pavčič: Zdravica (narodna), Oh kaj se boš lokala (narodna — mešar zbor). Vsebinska književnega dela: Dr. P. Kozina: A. Nedved in njegovi učenci. V. Mirk: Tržaška Glasbena Matica. Iz naših organizacij in društev. Listnica uredništva in uprave. — Uprava »Zborov« je poslala ta zvezek le onim naročnikom, ki so poravnali vsaj polovico naročnine za leto 1929. Štev. 3 »Zborov« izide v kratkem času za drugo in prinese vezaninimovo novo N. Adamičovo zborovsko delo »Saliivke«, suita v treh delih za mešar zbor a capella na 30 straneh. Pevskim društvom in zborom, pevcem, pevkom in vsem ljubiteljem glasbe priporočamo, da s čim številnejšimi naročitvami podpre »Zborov«. Letna naročnina za Jugoslavijo 50 Din. List se naroča po dopisnici na upravo »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

— Nove tovarne cementa in boksita v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da namerava angleška družba Sulfid, ki je kupila tovarno Sulfid, zgraditi nove tovarne cementa in boksita in popolnoma prenoviti staro tovarno. Tovarne bodo zgradili v Splitu v bližini severnega pristanišča. Družba izvaža zlasti velike množine boksita iz Imotskega, ki pa nima prave zveze s Splitom. Zato namerava družba zgraditi tudi železniško progo Mostar-Split. Proga bi bila velikega pomena za naše gospodarstvo, kajti služila ne bi samo angleški družbi, temveč bi omogočala izvažanje vseh prirodnih bogastev tega kraja, ki so sedaj zaradi neugodnih zvez s tržišči neizkoriščena. S to železnico bi bila odprta pot na morje tudi našemu železu in mramoru.

— Zastrupljenka in Toraka sopes pred sodiščem. Kakor smo poročali, je bila Katica Subu iz Toraka obsojena pred sodiščem v Bečkereku na smrt na vesalih, ker je zastrupila svojega moža Jona. Po obsodbi je izjavila državnemu pravniku, da je moža zastrupila na prigovarjanje svojega ljubčka Petra Gilezana, ki ji je tudi preskrbel strup, katerega je nalila v žganje, ki ga je mož izpil. Proce je bil na podlagi te izjave obnoven in Gilezan aretiran. Obtožen je bil, da je pregovoril glavno pričo h krivemu pričevanju in da je sprevil s sveta s trupom tudi nekega Draga Vukovića. Te dni se je vršila glavna razprava. Katica Subu je izjavila, da je nedolžna. Od l. 1926 je imela razmerje z Gilezonom, ki je tudi stanoval pri nji. Gilezan ji je sam svetoval, naj moža zastrupi. Strup da ji bo sam dal. Rekel je tudi, da je zastrupil že Vukovića in nihče ni vedel, da je umrl nasilne smrti. Gilezan ji je res prinesel strupa, ki ga je Katica primekala žganju. Mož je čez dva dni umrl. Subu je izjavila, da se ni upala upirati Gilezanovi volji in ga ni izdala na prvi razpravi, ker ji je ljubil, da jo bo oprostil. Po obsodbi je pa povedala resnico. Gilezan je vse tajil in rekel, da je žrtve ljubosumnih žensk, ki pričajo oedaj proti njemu, ker jih ni maral.

Pride!
„EROTIKONA“
drama trpeče ljubezni mladega dekleta.
v glavni vlogi
ITA RINA - IDA KRAVANJA
Kino „Ljubljanski dvor“ - Tel. 2730

— Epilog ljubavne tragedije. L. 1924 se je odigrala v hotelu Marija v Novem Sadu krvava ljubavna tragedija. Ruski begunec Timotijević Mihajlo Grigorijev je hladnokrvno ustrelil petkrat na svojega tekmeča Gregorja Kravevski-Sabinjeva ter se javil policiji. Vzrok zločina je bilo ljubosunje in osveta. Timotijević se je zaljubil v 16letno Rusinjo Slovecko Galino. Tudi ona mu je vračala ljubezen. Pozneje se je pa seznanila s Sabinjom, ki je dekle izabil v svoje stanovanje pod prevezo, da ji bo dal kakšno. Slovecka je šla v Sabinjovo stanovanje, kjer jo je pa Rus zapeljal. Slovecka je povedala Timotijeviću, kaj se ji je v stanovanju Sabinjeva pripetilo. Od tega trenutka je Timotijević premljeval, kako bi se osvetil. V hotelu Marija je svojega tekmeča tež tri dni ustrelil. Bil je obsojen na 10 let težke ječe. Pred sodniki je izjavil, da je vsega krivo njegovo srce, ker je resnično ljubil samo Slovecko. Čutil se je krivega samo pred bogom, ne pa pred ljudmi. 4 leta je odesel v kaznišnici, za 2 leti mu je kazen znajla amnestija. Sedaj mu je odpustena še ostala kazen in pred dnevi so ga izpustili.

— O binoklskih praznikih si ogledite »Zupanovo jamo« pri Grosupljem. 312/n

— Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

— Lep spomin na birmo je dobra ura, zlatina, katero kupite najceneje pri Fr. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.

— Sprehod v parku ni nikoli prijeten, če ste prej imeli težkega dela ali če Vas še čaka. — Ako jemljete za pranje perila SCHUCHTov »Radion«, bo pranje za Vas zabava.

— Zoper mole je najboljšo sredstvo TARMOL, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Izdeluje ga »Chemotechnac« družba z o. z., Ljubljana. Mestni trg št. 10. 287/n

KINO „LJUBLJANSKI DVOR“
Premijera! Danes! Premijera!

Sally, hči cirkusa

Trnjeva pot osirotelega otroka Bedno življenje cirkuških akrobatov. Veselje in žalost, smeh in jok.

Predstave ob 4., 7., 8. in 9. uri.
Telefon 2730. 1631

Iz Ljubljane

— Iz Islet koroškega Avto-kluba. Na svojem izletu v Crikvenico pasirajo koroški avtomobilisti jutri dne 16. t. m. Ljubljano, kamor prispejo okrog pol 10 dopoldne. V Ljubljani bodo pozdravljeni izletniki od zastopnikov tujaknjega Avto-kluba. Po kratkem odmoru na vrtu restavracije »Zvezd« odpotujejo izletniki čez Kočevje proti Sušaku in Crikvenici. Domov se vrača kolona čez Zagreb in Maribor.

— Iz Tekmovalno streljanje slovenskih loveev! V binoklskih praznikih dne 19. in 20. maja priredi Slov. lovsko društvo na vojaškem strelišču v Ljubljani pod pokroviteljstvom komandanta Drav. div. oblasti generala S. Tripkovića svoje običajno tekmovalno streljanje. Tekma vojaštva vrši se v nedeljo, na praznik v ponedeljek pa otvoritev lovskega streljanja ob 9. ure dopoldne, ter tekma za prvenstvo. Sporedi dobe se pri blaginju S. L. D., dragocena darila pa bodo razstavljeni na dan streljanja na Strelišču. Zmagovalcu v prvenstvu pripade prehodno darilo S. L. D. Vsi ljubitelji strelškega sporta so vabljani k udeleževanju. Za poskusno streljanje je strelcem vojaško strelišče na razpolago dne 14. in 17. t. m. od 5. do 7. popoldan.

— Iz Pri javni borzi dela v Ljubljani je iskalo od 5. do 11. t. m. dela 1053 moških in 399 žensk. Prostim mest je bilo 188 moških in 116 žensk. Posredovanj se je izvršilo za 141 moških in 117 žensk. Odpotovalo je 7 moških in 1 ženska, odpadlo je 8 brezposelnih moških.

— Iz Ravnateljstvo mestnega dehodarstvenega urada ne uraduje za stranke radi snazjenja uradnih prostorov 17. in 18. t. m.

Iz Celja

— Celjski legionarji! Te dni mineva 10 let, odkar smo v zvestem tovarštvu in ljubezni do domače grude sodelovali pri osvoboditvi Koroške. To obletnico hočemo v kratkem na skromen način proslaviti in se sestanemo v torek 21. tm. ob 20. uri v rdeči sobi Narodnega doma v Celju, da se pogovorimo o programu proslave. Pridite polnoštevilno, zlasti Celjani! Pismeni predlogi dobrodošli. — Deteček Makso in dr. Ervin Mejak.

— Koncert CPD preložen. Celjsko pevsko društvo je preložilo svoj koncert, ki bi se imel vršiti dne 1. junija, na dan 8. junija v Celjskem domu.

— Ali je ljubljanski radio cerkvena institucija? Od starejšega gospoda, radioamaterja smo prešli v obilno sledeče vrstice: Ljubljanska radio oddajna postaja je postala v zadnjem času prava cerkvena institucija. Vnemer se izvažajo same cerkvene skladbe in pesmi, kot na pr. v ponedeljek zvečer Hrbarjevo Srce Marijino itd., kar je vzbudilo med poslušalci obilo neprostoovoljnega smeha in pikrih opazk. Mnenja sem, da radio ni zato tu, da bi se ljudem ob malniških večerih prepevale cerkvene pesmi, ker za to so poklicane cerkve s svojimi malniškimi pobožnostmi. N. dajte se smešiti vsaj pred inozemstvom, ako že za domačine nimate nič bojšega.

— Občinska seja. V ponedeljek zvečer se je vršila na mestnem magistratu zbiranje pol ure trajajoča občinska seja. Izvoljen je bil med drugim z novim zakonom predpisani tričlanski davčni odbor. Nakar so sledila obširnejša posveta o posredni, pravne, stavbene, vodoredulacijskega, pokopališkega in socialno-političnega oddela. Nadomestne volje v odelku se niso vršile, ker med posameznimi skupinami občinskih svetnikov ni bilo prišlo do sporazuma.

— Najden denar. S raznik Ivan Penko je našel v soboto zvečer na križišču Kralja Petra ceste in Glavazga trga 7 bankovcev po 10 Din. katere preme lastnik na policiji.

Dr Cimbalov ni bil umorjen

Kakor smo že poročali, je pred tremi meseci v Kutni gori na Čehoslovskem umrl zagonebne smrti ruski zdravnik in sekundari tamošnje bolnice dr. Cimbalov. Po njegovi smrti je bila razširjena verzija, da je bil zastrupljen.

Policija je takoj uvedla preiskavo. Aretirala je tri usmiljenke, osumljene zavratnega umora. Usmiljenke so baje zdravniku med jed opetovano primešale fino zmletega stekla. »Praški Večernik« pa priobčuje senzacionalno vest, po kateri bi se dalo sklepati, da doktor Cimbalov ni bil umorjen. Sodnozdravniška komisija, ki je proučevala nenadno zdravnikovo smrt, je ugotovila, da dr. Cimbalov ni podlegel poškodbam, ki jih je povzročilo zmleto steklo, marveč da je podlegel zastrupljenju s klobasami. V drobovju se nahajajoča množina stekla je bila tako neznatna, da ni mogla povzročiti smrti. Vse tri usmiljenke, ki so bile osumljene in aretirane, so bile izpuščene.

Halo! RADIOGRAM! Halo!
Radio kino „LJUBLJANSKI DVOR“

„EROTIKONA“
ZITO RINO pride!
Film izredne lepote in dolgosti.

„Mi se mnogo izprehajamo,“

pravi mlada gospa Mica. „Časa imamo dosti, pa tudi gospodinjstvo me preveč ne utruja, ker peremo tako, da vzamemo RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

Jugoslavija porabi letno nad 300 milijonov znamk

Iz predavanja viš. državnega pravdnika dr. Mirka Grassellija o rabljenih in nerabljenih znamkah

Ljubljana, 15. maja.

Viš. državni pravdnik dr. Mirko Grassellij je imel pred kratkim v ljubljanskem filatelističnem klubu zanimivo, temeljito obdelano predavanje o rabljenih in nerabljenih znamkah, iz katerega posnemamo:

Najprilneje je, da vrstimo filatelijo med ljubitelstva. Pojma nerabljene znamk ni mogoče definirati, ako se ustvarja umeten zid med rabljenimi in nerabljenimi znamkami. Če ga ni, bomo kot nerabljene znamke smatrali one, ki še niso bile postalno uporabljene. Prepuščamo onim, ki imajo za to veselje in čas, da razlikujejo nerabljene znamke po raznih gumijah. Kot višek smešnosti navajam primer, da se je slovenska 30 vinariska znamka v nekem izbirnem zvezku ponujala na prodaj s temi mičnimi razlikami: Normalgummi, starker Gummi, sehr starker Gummi, dicker Gummi. Besoder dicker Gummi — seveda s cetami, rastočimi z debelostjo gumija. Naravno, da so bile znamke v tem prodajnem zvezku prilpljene s »klebefalci« na oni strani, kjer se nahajajo — slika znamke.

Bistvo in pomen filatelije je težka stvar! Ogledimo si jo najprej pojmovno in historično.

Znamke so znaki, ki jih izda de iure ali de facto obstoječa vladavina v svrhu odprave poštnih pošilk. Iz tega izhaja, da nerabljena pravzaprav ni znamka, ter da zavzema napram rabljeni polnovno isto stališče, kakor pripravljena dela napram izvršenim dejanjem.

Časovno razlikuje filatelija tri dobe: v prvo dobo, ki je producirala na vsem svetu le nekaj nad 1500 znamk, spadajo znamke do l. 1870, v drugo znamke do koncem leta 1900. Izdaje znamk se v tej dobi množijo, promet narašča, običajne znamke nastopajo v masah, filatelija se razvija in doseže koncem stoletja že nekaj vrhunec. V tretjo dobo spadajo znamke od l. 1900 dalje.

V drugi in prav posebno v tretji dobi v času najhujše inflacije je postalo vprašanje rabljene in nerabljene znamke pri nas aktualno. Francozi in Angleži so prednjačili z zbiranjem nerabljenih znak, dočim je Nemčija gojila rabljeno znamko, po vojni pa tudi zašla v to stromo. Mi smo temu pokretu sledili in slovenska znamka stoji že pod bojnim klicem: rabljena ali nerabljena!

Danes imamo opravka že s 65.000 različnimi znamkami. Ameriške Zedinjene države porabijo letno 30 milijard znamk, mala Avstrija skoro pol milijarde. Jugoslavija komaj eno tretjino milijarde. Države vsega sveta so v letih 1919 do 1920 dosegle skoro nepojmljiv rekord v izdaji znamk s

tem, da so v teh dveh letih izdale skoro 5000 novih znamk.

Predavatelj se je v nadaljnjih svojih izvajanjih izčrpano bavil z vzroki, ki so povzročili razlikovanje med rabljenimi in nerabljenimi znamkami. Končno je podal za maso zbiralcev, ki hrani svoje zaklade v albumih ali na sličem način, naslednje smeri:

Zbiraj samo brezhibno ohranjene znamke. Izmenjavaj neprestano slabe, ohranjene znamke z bolj ohranjenimi. Neguj izmenjavanje s solidnimi filatelističnimi tovariši, da dobiš dober material brez posebnih stroškov. Hrani svoj denar za nakup takih znamk, ki jih ne dobiš zastoni ali zamenjavo.

Ideal zbirke je generalna zbirka. Ne oddaljuje se od tega ideala s tem, da napočno pojmuješ pojem specializiranja. Specialisti ni tisti, ki radi pomanjkanja sredstev goji samo nekatere komplekse držav, pač je specialist oni, ki zbira Slovenijo, pa ga zanima ne glede na ceno vsaka podrobnost in vsaka specialiteta.

Brezhibno ohranjena rabljena znamka je več vredna, kakor manj brezhibno ohranjena nerabljena znamka, čeprav predstavljajo katalogi nerabljenih večjo vrednost. Odločnica je ohranjenost.

Radioprogram

Cetrtek, 16. maja, 12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, reproducirana glasba; 13.30: Borzna poročila; 17: Jony jazzband; 18: Antologija slovenske lirike, ravnatelj Bratina; 18.30: Zračni promet pri nas in drugod, dr. Stane Rapa; 19: Četina, g. Novak; 19.30: Podzemski svet okrog Čerkniškega jezera, g. Kunaver; 20: Proharjev večer, poje ga. Golobčeva in instrumentalni dueti; 22: Časovna napoved, poročila. — Petek, 17. maja, 12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, reproducirana glasba; 13.30: Borzna poročila; 17: Koncert Radio - orkestra; 18: Primerjajoče veroslovje, vseuč. prof. dr. Erlich; 18.30: Gospodinjstva ura, gđč. Krekova; 19: Francoščina, dr. Leben; 19.30: Iz glasbene glasbe, dr. Vurnik; 20: Koncert pevskega kvarteta gojencev ljublj. konservatorija (izvajajo oddelke iz »Blagrove« - Frank). Radio - orkester; 22: Časovna napoved, poročila. — Sobota, 18. maja, 12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, reproducirana glasba; 17: Koncert Radio - orkestra; 18: Sport, dr. Šarabon; 18.30: Nemščina, ga. dr. Piskernik; 19: Bled. — Ponedeljno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku. Sestavi ravnatelj Pintar; 19.30: Delavska ura; 19.55: Odgovor slovenske mladine na mirovni pozdrav mladine iz Wallisa; 20: Pevski kvartet Glasbene Matice. — Vmes živžganje, g. Bučar, Radio - orkester; 22: Časovna napoved, poročila.

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

Ta vprašanja, izgovorjena skoro v eni sapi, so pričala o nečem globljem, nego je gola radovednost. Tudi Cam-bon se ni mogel premagati, da bi se znova ne ozrl radovedno in začude-no na maskirano damo.

— Ali mi ne boste povedali, kje tiči ta nevarnost? — je nadaljevala vsa raz-burjena.

Armand je molčal, kajti tisti hip je bilo njegovo oko bistrejše od sluha.

— Je ta nevarnost nekaj docela no-vega? — je nadaljevala lepa dama.

— Ne, stara je že ... dve leti je stara.

— Dve leti, pravite? ... A ona o nji ničesar ne ve?

— Ne, kajti šele pred dobrim ted-nom se je izpremenila nevarnost iz naklepa v dejansko nevarnost.

— Pred dobrim tednom? In pravite, da se je to zgodilo v Jardin de Plan-tes?

— Da.

— Vi torej veste, od katere strani mi preti nevarnost! ... Ne, vse mi mo-rote povedati.

— Da, moram, — se je vdal Cam-bon po daljšem oklevanju. — Moram ji povedati, čim jo srečam.

— Toda če ji je res začela nevar-nost pretiti pred obnim tednom, zakaj ji tega že prej niste povedali?

— Ker nisem vedel, kdo je, ne kje stane. Zagotavljam vas, da me je ves teden skrbelo, kaj bo z njo, če se naklep njenega sovražnika posreči.

Prehodil sem ves Pariz, zahajal sem na promenado in begal po parkih, toda ves moj trud je bil zaman. Presodite sami, kako sem bil vesel, ko sem dobil tole pismo, kajti bil sem trdno prepričan, da ga je pisala ona.

— Zakaj ste bili o tem prepričani?

— Misli sem, — je odgovoril Cam-bon, — da damo iz Jardin des Plan-tes radovedna, zakaj je bila poverjena osveta levo namesto nebesom.

— Levu! O, bože moj, tako je torej bilo ... A vi mi ne boste ničesar pove-dati?

— Saj sem že itak preveč povedal.

— Preveč, pravite?

— Ker se tiče samo one dame in ker je ona sama kriva vsega, kar se je že in kar se še bo zgodilo.

— Ona sama! — je vzklila maskirana dama vsa razburjena in ner-vozna.

— Ker je ona s svojo krutostjo ...

— S krutostjo?

— Da, s svojo lastno krutostjo je zbrala oblake preteče nevihte nad svo-jo glavo.

— In vi mi še vedno ne boste ničesar povedali?

— To se ne tiče vas, — je odgovoril sin severa.

— Gospod, to je natezalnica, to sle-pomišenje mi gre na živce! — je vzklila maskirana dama, ki ni bila več maskirana.

Črno svilen masko je nenadoma strgala z obraza in jo vrgla daleč

od sebe. Padla je na marmornato plo-ščo pozlačene mizice in zakrila minia-turno umetnino, predstavljajočo tri plesoče gracije iz mitologije.

— Ah! Slutim sem, da imam pred se-boj damo iz Jardin de Plan-tes! — je vzklil Armand ves iz sebe od ve-selja.

— Ostala sem brez te edine zaščite, — je dejala dama iz Jardin des Plan-tes s slabim, drhtečim glasom. — in od-slej je odvisna moja reputacija samo od vaše časti.

— In odvisna je docela zanesljivo, — je izjavil sin severa. Stopil je h ka-napeju in prijel lepoto za roko.

— Lahko se zanesete name kakor sestra na brata. In oprostite mi, če so bile be-sede, ki sem jih prav kar izgovoril, pre-več krute, prestroge.

— Plemenit mož ste, — je zašepeta-la. Naslonila je glavo na Armandovo ramo in mu ovila roko okrog vratu očividno zato, ker je bila zelo razburje-na in je čutila potrebo po opori ali je pa hotela dokazati, kako zna ženska vse pozabiti in odpustiti.

Toda stati ni treba, če imamo na razpolago kanape in naslonjač. Dama je sedla na kanape, gost pa v naslon-jač. Toda nobena gostoljubna gospo-dinja ne sedi sama na kanapeju in ne ponudi gostu stola. Zato je tudi ona takoj prosila gosta, naj sede namesto v naslonjač, ne na kanape, kar bi bilo gotovo vpludno, marveč na malo sre-brno pručico, kar je bilo ne le vpludno, marveč še bolj intimno. Lepotica pa ni samo prosila gosta, marveč mu je tu-di pomagala prestesti. A on je presedel z veseljem, kajti v fotelu mu je bilo premehek in pretoplo.

A kar je bilo še huje — preselil se je pri tem popolnoma s severa na jug.

— Vojvodinja de Valliere je imela pri svojih nogah kralje, — je spregovo-rila lepota, ko je Armand ustregel njeni želji in presedel, — jaz pa imam republikanca. Kljub temu bi pa ne ho-tela zamenjati republike za kraljevino.

Armand je pritiskal izredno hvale-žen poljub na najlepšo ročico sveta. In sedel je na pručico, ne da bi izkazoval hvaležnost, temveč da bi pripovedo-val. Ne da bi bil pozvan, je začel pripo-vedovati.

Najprej je omenil naklep Belega Medveda v Jardin des Plan-tes proti ponosni dami v hermelinovem plašču. Potem se je vrnil za dve leti nazaj. Ko je prišel do konflikta med lepo damo, perico in psom, je pogledal dami na kanapeju naravnost v oči. Ni mu bilo treba preveč napenjati oči, kajti ona, ki jo je gledal, je imela obraz tik ob njegovem, menda zato, da bi bolje si-ljala njegovo pripovedovanje. Zdelo se je, da je zadovoljen z ogledom, kajti lepota se sicer ni mogla takoj spom-niti usodnega dogodka, ker se je po njem mudila cel dve leti v Italiji, od koder se je bila šele nedavno vrnila v Pariz, vendar je pa kazala toliko raz-umevanja in sočutja, da je bil Armand globoko giniten tem bolj, ker mikoli ni pričakoval naklonjenosti in usmiljenja visoke gospode s siromašnim ljud-stvom.

Pred novimi prekooceanskimi poleti

Več drznih letalcev se pripravlja na prekooceanski polet — Prvi bo startal baje Nemec Koehl — Tudi ženske nočejo za-ostajati

Iz Newyorka poročajo o mrzličnih pripravah za nove prekooceanske po-lete. Že prihodnji mesec je računati z novimi poleti iz Amerike v Evropo in obratno. Letošnjih prekooceanskih po-letov se udeležijo Nemci. Američani in Francozi, dočim Angleži dozdaj še ni-so prijavili nobenega tekmovalca. V Nemčiji se pripravlja za polet stotnik Koehl, ki je kakor znano že lani na Junkersovem letalu preletel ocean. Na poletu ga bo spremljal irski letalec Fitzmaurice. Dan in kraj starta še ni-sta določila. Baje otvori letošnje sezo-ne prekooceanskih poletov Nemec Koehl.

V Ameriki se mnogo govori tudi o znani letalki Theji Rasche, ki se je že lani pripravljala k poletu, pa ni imela letala na razpolago. Zdaj ji da na raz-položje svoje letalo tipa Bellanca new-yorski milijonar James Stillman, ki bo polet tudi financiral. Theja Rasche treni-razda zdaj skupno s svojo prijateljico Ellinor Smithovo in namerava potol-či dosedanj vztrajnostni rekord žensk, ki je znašal 22 ur.

Francozi pri prekooceanskih poletih niso imeli sreče. Manja prekocean-skih poletov je zahtevala mnogo žrtve, med njimi več najboljših francoskih pi-lotov in zato je francoska vlada preko-cean-ske polete prepovedala. Franco-ski letalci se niso dali ugnati in bodo startali iz Amerike. Francoska letalca Assolant in Lefevre, ki sta že lani tve-gala prekooceanski polet, pa sta prišla samo do Maroka, sta dala vojaški su-pnji slovo in sta s svojim letalom tipa Bernard že prispela v Ameriko. Z njima namerava poleteti tudi sin ugledne-ga pariškega hotelirja Lottija, ki je po-begnul z doma. Lotti je namreč edinec in mu roditelji niso dovolili letati.

Francoska letalca bosta startala na le-tališču Roosevelt in nameravata poleteti v Pariz. Njuno letalo je opremlje-no z motorjem Hispano-Suiza, ki raz-položja s 600 HP. Letalo lahko vzame s seboj 4000 litrov bencina, njegov ak-cijski radij znaša 8000 km.

Smele načrte ima tudi bivši ameri-ški letalski poročnik George Pond, ki namerava z letališču Roosevelt Field poleteti okoli sveta in sicer v vzhodno-zapadni smeri. Na tem poletu mora preleteti progo Seattle — Tokio, ki je dolga 8000 km. Za polet si gradi po-sebno močno konstruirano letalo tipa Brunelli, ki bo imelo dva motorja. Za polet se navdušujejo številni njegovi prijatelji iz Detroita, ki bodo krili vse stroške. Baje je na poletu zainteresiran sam avtomobilski kralj Ford.

Pa tudi znani ameriški špekulant Levine se navdušuje za nov prekoce-anski polet. Dal je zgraditi ogromno letalo. Njegov enokrilnik bo veljal oko-li 200.000 dolarjev, ali v naši valuti 11 milijonov 200.000 Din. Letalo bo opremljeno z dvema motorjema in bo lahko vzelo s seboj 5000 litrov bencina.

Na poletu ga bosta spremljala dva iz-vrstna ameriška pilota, Roger Willi-ams in Jack Iseman in sloviti naviga-tor Piero Bonelli.

Letalca Brook in Schlee, ki sta že enkrat preletela ocean in ki sta se pri-pravljala na polet okoli sveta, se zopet pripravljata k startu za nov nonstop polet. Na poletu okrog sveta namerava preleteti najprej Tihí ocean.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Nova italijanska polarna ekspedicija

Fašistovski klub italijanskih smu-čarjev je že dolgo pripravljali novo ita-lijsko polarno ekspedicijo, in sicer pod pretezo, da hoče najti pogrešene udeležence Nobileve ekspedicije. Vlada je ekspedicijo dovolila pod pogojem, da ostane strogo privatna in da torej država v nobenem pogledu ne bo odgo-vorna zanjo. Klub je pristal na ta pogoj in sklenil organizirati ekspedicijo delo-ma kot nadaljevanje svoje slavne tra-dicije (organiziral je več rešilnih polar-nih ekspedicijskih, med drugimi ekspedicijo od l. 1846. do 1854. ki je iskala Frank-lina, in ekspedicijo l. 1879. do 1882., ki je iskala Bouneta), deloma pa zato, ker smatra, da so navedbe očitne katastrofe zrakoplova 'Italie' netočne. Izvoljen je bil že pripravljani odbor na čelu s predsednikom kluba ing. Alber-tinijem, ki se je pogajal z nekaterimi italijanskimi finančniki in sorodniki po-grešanih udeležencev Nobileve ek-spe-dicije.

Vodstvo kluba je proučilo položaj pogrešenih udeležencev Nobileve ek-spe-dicije in prišlo do zaključka, da so na severni obali Severovzhodne zemlje ali pa na Zemlji Franca Jožefa. Iz finanč-nih razlogov so opustili ekspedicijo z letalom in sklenili napotiti se v polarne kraje z ladjo. Odločili so se za ladjo 'Haimena', zgrajeno lani. Ekspedicijo vodi ing. Albertini, vodstvo ladje pa je poverjeno norveškemu kapitanu Jakob-sonu. Ekspedicije se udeležijo več stro-kovnjakov, Italijani so krenili danes iz Bergena preko Svalbarda proti Sever-nemu rtiču.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz-Josefova« krenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bol-nišnic potrjujejo, da je »FRANZ-JO-SEFOVA« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za red-no uporabo za staro in mlado. — Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špe-cerijskih trgovinah.

Tragedija madžarskega boksarja

Kakor smo poročali že v soboto med brzozavnimi vestmi, je dobil v petek na bokerskem matchu v Sofiji dvorani na Dunaju madžarski bokser Kalman Hudra tako močan udarec v prsa, da se je onesvestil in je kmalu umrl. Uda-rec je bil pravičen, kar so potrdili tudi člani sportne komisije in očitni mat-cha, kljub temu pa je policija Hudrinega nasprotnika Anderschitza aretirala ter ga začasno obdržala v zaporu.

V ponedeljek je bilo bokserjevo truplo obducirano in obdukcija je po-kazala, da je Hudra dolehal na organi-čni srčni napaki. Posledica tega je bilo povečanje in otrpenje vranice, trpele pa so zato tudi ledvice. Vzrok smrti ni bil udarec, Hudra bi se radi hude srčne napake ne smel udeleževati kot sport-nik. Smrt bi ga lahko doletela tudi pri kakem večjem telesnem naporu.

Obdukciji je prisostvoval tudi bu-dimpeštanski zdravnik dr. Beöthy tako, da je poročilo komisije popolnoma ne-pristransko. Madžari so namreč obžalo-vanja vredni dogodek izkoristili za go-njo proti Avstriji. Obdukcija trupla je torej Mirka Anderschitza, ki je znan kot izredno fair borilec, popolnoma re-habilitirala. Na Dunaj je prispel tudi podpredsednik madžarske bokerske zveze Aurel Balasz, ki je pregledal bok-sarske rokavice, s katerimi sta se na-sprotnika borila in ugotovil, da so bile popolnoma enake. Govorice, da je pri izbihi rokavic imel Anderschitz kako prednost, so bile izmišljene.

Policija je poročilo o izidu matcha in poročilo zdravniške komisije izročila državnemu pravdnstvu. Dunajska jav-nost je prepričana, da državno pravd-ništvo Mirka Anderschitza ne bo obto-žilo. Avstrijska bokerska zveza je skle-nila prispevati za svoje pokojnega Hu-dre večji znesek. Hudrin oče in žena sta tako rečna, da sta si morala izpo-soditi denar, da sta lahko odpovala na Dunaj. Truplo nesrečnega bokserja je bilo prepeljano v Budimpešto, kjer se bo vršil svečan pogreb na stroške avstrijske in madžarske bokerske zve-ze.

Plačilni sistem.

— Kako je z doto, dragi tati? Da-jete mi jo po stotakih.

— Saj veš, dragi zet, da je zdaj v modi tak plačilni sistem. Moja hčerko imaš pravzaprav na obroke.

— Že prav, dokler vsa dota ne bo izplačana, ostane hčerka vaša last ta-ko, da vam jo lahko vsak hip vrnem.

GRITZNER, ADLER in KAYSER

Iosip Petelinc, Ljubljana

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakol! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglaš 5—

Lepi uradni prostori

celo drugo nadstropje na Turja-škem trgu št. 3, obstoječi iz sedem velikih sob, se dajo s l. avgu-stom 1929 v najem. Reflektant! naj se zgleda čim prej pri Kme-tijski družbi v Ljubljani. 1008

Korespondent

slov. in nemškega jezika, zmožen stenografije, stroje-pisja, knjigo-vodstva (bilancist) ter vseh dru-gih pisarniških del. Iže službo v hotelu ali drugem podjetju na le-tovišču za časa sezije ali stalno. Nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Večletna praksa«/977.

»Walter« pletilni stroji

po želji tudi z aparatom za vzor-no pletenje v več barvah. delu-jejo najsigurnejše, popravila sploh ne potrebujejo. Zakloga in pouk v Ljubljani P. Kos. Židovska uli-ca 5. 48/L

Dekle

staro 22 let, močno in zdravo, ki zna tudi kuhati in je vajeno vsa-kega dela. Iže službo pri boljši rodbini v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod »Poštena 1018«.

Samo v gostilni na Mestnem trgu

»Pod Skalco« se toči pristno rdeče vino čes-liko ter mnogo drugih pristnih vin a Din 18. Abonent izboru

Velika miza

napredaj. Cankarjevo nabrežje 3/II. 981

Otroški voziček

na peresih ugodno prodam. — Naslov v upravi. 1029

Išče se

za letovišče k delikatesni trgo-vini in slaščičarni družabnico kot samostojno moč z nekaj premoženja, ki bi zastopala samega gospoda, starega 30 let, ter obenem vodila blagaj-no. Ženitev ni izključena. — Dopise na oglašni oddelček »Sl. Nar.« pod »Samostojna moč«.

V aranžiranje

in prevleke sten prevzamem vele-sejske razstavne prostore. Ce-ljene ponudbe pod »Perfekten aranžar za vse stroke« na upra-vo »Slov. Narod«. 937

2 bolničarki

eno za kirurški, drugo za notra-nji oddelček, sprejemno. Plača 400 Din mesečno in vsa oskrba. Ja-viljo naj se samo pridne, poštene in dobrosrčne osebe na naslov: Anica Klampfer, Niš, Niški sana-torijum. 998

Električni motor

dobro ohranjen, 2-3 HP. za vr-tilni tok, 220 V, kupim. — Po-nudbe na naslov: Janez Bogataj, Gorenja vas št. 16. 995

KUPIM

dve hiši v mestu od 100.000—300.000 Din

PRODAM

dve dobro vpeljani gostilni in specerijsko trgovino, eventuelno dam tudi v najem.

Poizve se v Spodnji Siški, Kobaridska cesta št. 4

Strojepisni pouk

učna ura 4 Din. Večerni in dnevni tečaj za začetnike in izvežban-ce. Christofor učni zavod. Domo-branska cesta 7. L. 918

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57
priporoča najboljšo
tamburo, fice, škole,
partiture i ostale po-
trebitine za
sva glazbala. —
Odlikovan na
pariskoj izložbi
Cjenici tranko

Anica Narobe

dne 14. maja zvečer, po dolgi, mukepolni bolezni v 23. letu starosti nas za vedno zapustila.

Pogreb predrage mi ženske bo v četrtek, 16. maja ob 3/6. uri popoldne iz mrtvašnice tukajšnje bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, 16. maja 1929.

Ignacij Narobe, soprog. Janezek, sinček. Rodbine: Narobe, Sušteršič, Fajon in ostali sorodniki.

Zamudi naročniki določite

to istega dne v popoldan urah

MESEČNA NAROČNINA SAMO 12 DIN

NAROČI SE V LJUBLJANI KNAPIJEVA ULICA ŠTEV. 8